

9. TOČKA DNEVNOG REDA

**PRIJEDLOG REZOLUCIJE O PROGLAŠENJU
GRADA CRESA SIGURNIM MJESTOM
ZA ŽENE**

Predlagač: Gradonačelnik.

Prilozi: Prijedlog odluke i obrazloženje

Izvjestitelj: Gradonačelnik

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA
ŽUPANIJA
GRAD CRES
GRADONAČELNIK**

KLASA: 021-01/23-01/7

URBROJ: 2170-4-02-23-6

Cres, 20. listopada 2023.

Na temelju članka 47. Statuta Grada Cresa (“Službene novine Primorsko-goranske županije” br. 29/09, 14/13, 5/18, 25/18, 22/20, 8/21 i “Službene novine Grada Cresa” br. 3/22), Gradonačelnik Grada Cresa donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se prijedlog Rezolucije o proglašenju Grada Cresa sigurnim mjestom za žene te se upućuje Gradskom vijeću na odlučivanje.

Za izvjestitelja po ovoj točki određuje se gradonačelnik Marin Gregorović, mag. polit.

Gradonačelnik:
Marin Gregorović, mag.polit.

Dostaviti:

1. Gradsko vijeće, ovdje.
2. Pismohrana, ovdje.

I.Pravni temelji i obrazloženje Rezolucije

Demokratska društva štite ljudska prava, a ona svoj temelj grade na načelu jednakosti i zabrane diskriminacije. Unatoč tome suvremena Europa i Hrvatska kao njezin dio daleko su od ostvarenja proklamirane ideje ravnopravnosti žena i muškaraca. Ljudska prava u toj sferi krše se na različite načine. Podaci o kršenju zajamčenih prava na tom području i dalje pokazuju da istinske ravnopravnosti nema.

Strategije EU za rodnu ravnopravnost utvrđeni su ciljevi i mjere za značajni napredak kojima bi do 2025. godine bio ostvaren konačni cilj „vladavine rodne ravnopravnosti u Europi“. Ideja je Europske unije stvoriti uvjete koji će omogućiti da žene i muškarci, djevojčice i dječaci, u svojoj raznolikosti, mogu slobodno kročiti putem koji su odabrali te imati jednake mogućnosti za uspjeh uz ravnopravno sudjelovanje u svim segmentima europskog društva.

Novim prijedlogom direktive na razini EU-a o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koji je donijela 8. ožujka 2022. godine, Komisija želi uvesti ciljana minimalna pravila o pravima te skupine žrtava nasilja te kriminalizirati najteže oblike nasilja nad ženama i nasilja na internetu. Velika je prekretnica donošenje Direktive o ženama u upravnim odborima, kojom se nastoji poboljšati rodna ravnoteža u upravama najvećih trgovačkih društava u EU-u uvrštenih na burzu. Nakon deset godina pregovora ta je direktiva konačno donesena 22. studenoga 2022. godine.

Neovisno o relevantnim međunarodnim dokumentima zahtjev za stvaranjem društva utemeljenog na ravnopravnosti iziskuje i da lokalne vlasti u svojim politikama, ustroju i praksi u potpunosti vode računa o rodnoj dimenziji. Ulogu lokalnih vlasti u toj sferi ne samo da nije moguće zanemariti, već ju je potrebno i posebno naglasiti. Kao sfere uprave koje su ljudima najbliže, tijela lokalne vlasti predstavljaju posve sigurno najbolju za promicanje ideje društva jednakosti.

Prepoznalo se kako su lokalne vlasti kroz svoju nadležnost i u suradnji s cijelim nizom lokalnih aktera, u mogućnosti poduzeti konkretne akcije u korist jednakosti žena i muškaraca te osiguranje zaštite potrebitih.

Slijedom navedenog, predlažem da Gradsko vijeće Grada Cresa, donese ovu Rezoluciju kako bismo zajedno učinili korak k prepoznavanju problema nejednakosti i jedan u nizu koraka u borbi protiv ove društvene nepravde.

II. Tekst prijedloga Rezolucije

Gradsko vijeće Grada Cresa na sjednici održanoj 30. listopada 2023. godine donosi

Rezolucija o proglašenju Grada Cresa sigurnim mjestom za žene

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),
 - uzimajući u obzir Prijedlog direktive Komisije od 8. ožujka 2022. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025.”,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. u kojoj se Komisiji preporučuje da rodno uvjetovano nasilje uvrsti u članak 83. stavak 1. UFEU-a kao novo područje kriminaliteta,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. veljače 2020. o strategiji EU-a za okončanje genitalnog sakaćenja žena diljem svijeta,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena,
 - uzimajući u obzir Konvenciju br. 190 Međunarodne organizacije rada o iskorjenjivanju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada,
 - uzimajući u obzir cilj održivog razvoja Ujedinjenih naroda broj 5 – „Rodna ravnopravnost”,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. prosinca 2021. s preporukama Komisiji o borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja na internetu,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju vlade Autonomne zajednice Valencija o proglašenju te regije sigurnim mjestom za žene,
- A. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije i jedno od temeljnih prava utvrđenih u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima;
- B. budući da je borba protiv rodno uvjetovanog nasilja u EU-u odgovornost svih nas koja iziskuje zajedničke napore i djelovanje na svim razinama vlasti, prije svega lokalnih i regionalnih vlasti, koje u tome imaju ključnu ulogu jer su najbliže građanima i građankama;
- C. budući da je iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje muškaraca nad ženama i djevojčicama, jedan od preduvjeta za postizanje stvarne rodne ravnopravnosti;
- D. budući da je 31 % žena u Europi doživjelo fizičko nasilje, 5 % ih je silovano u zemljama EU-a, da oko 50 žena svakog tjedna izgubi život u rodno uvjetovanom nasilju i da je 43 %

- žena doživjelo neki oblik psihološkog nasilja od strane intimnog partnera, pri čemu se procjenjuje da se nasilje i dalje u velikoj mjeri ne prijavljuje;
- E. budući da rodno uvjetovano nasilje na internetu i izvan njega, kao i nedostatak pristupa odgovarajućoj zaštiti, ugrožavaju niz temeljnih prava, uključujući pravo na život, pravo na ljudsko dostojanstvo, pravo na tjelesni i mentalni integritet, zabranu mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabranu ropstva i prisilnog rada, pravo na slobodu i sigurnost te pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života;
 - F. budući da bi rodno uvjetovana ubojstva žena i djevojčica (femicidi) trebala biti zasebna kategorija zločina jer se rodno neutralnim pojmom ubojstva zanemaruju okolnosti nejednakosti, ugnjetavanja i sustavnog nasilja nad ženama;
 - G. budući da bi u EU-u rodno uvjetovano nasilje trebalo utvrditi kao područje kriminaliteta u okviru Ugovorâ;
 - H. budući da prakse ranog i prisilnog braka te genitalnog sakaćenja žena, koje se prenose kroz tradicije i kulturu, predstavljaju kršenje prava na slobodu, ljudsko dostojanstvo i tjelesni integritet;
 - I. budući da je uklanjanje rodni stereotipa i okončanje represivnih rodni praksi s pomoću progresivni obrazovni kurikuluma, pri čemu ključnu ulogu imaju predškolski odgoj i osnovne i srednje škole, od presudne važnosti za potpuno osnaživanje djevojčica i djevojaka;
 - J. budući da je dostupnost sveobuhvatnog obrazovanja o odnosima i seksualnosti, uključujući specijalizirane obrazovne programe za dječake, sastavni dio takvih progresivni kurikuluma i ima bitnu ulogu u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, mizoginije i rodni stereotipa;
 - K. budući da je nulta tolerancija javni tijela prema prikazivanju žena kao objekata ili na diskriminirajući način u oglašavanju na javni mjestima ključna za uklanjanje rodni stereotipa koji su prvi korak prema rodno uvjetovanom nasilju;
 - L. budući da su rodno osviještene politike i rodno osjetljivi proračuni ključni kako bi se osiguralo da sve politike donose jednaku korist i ženama te da stoga, i u krizni vremenima, politike treba podvrgavati strogim procjenama utjecaja na rodnu ravnopravnost.

S obzirom na navedeno, **Gradsko vijeće Grada Cresa proglašava Grad Cres sigurnim mjestom za žene** te se obvezuje:

1. raditi na uvođenje javni politika kojima se, s jedne strane, jamči sigurnost žena i, s druge, izričito kažnjava svaki oblik rodno uvjetovanog nasilja, i pri tom osigurati potpunu i ravnopravnu uključenost žena u taj proces;
2. osigurati izravan i neprekidan pristup specijaliziranim, sigurnim i sveobuhvatnim uslugama potpore za žrtve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji i seksualno nasilje;
3. osigurati brzu reakciju službi nadležni za to da bez diskriminacije evidentiraju i obrađuju slučajeve rodno uvjetovanog nasilja te predvidjeti mjere za djelotvornu i hitnu zaštitu žrtava i njihove djece;
4. osigurati osposobljavanje o rodnoj osjetljivosti za policiju, javna tijela i osoblje specijaliziranih prihvatni centara, uključujući skloništa za žene žrtve rodno uvjetovanog nasilja, pri čemu je najveći prioritet da takvo osposobljavanje prođu osobe koje prve pružaju pomoć;

5. prikupljati administrativne podatke o nasilju koje vrše partneri u intimnim vezama i o rodno uvjetovanim ubojstvima žena i djevojčica (femicidi) kako bi se doprinijelo njihovom sprečavanju i suzbijanju;
6. primjenjivati politiku nulte tolerancije na seksističko oglašavanje, među ostalim na javnim mjestima i u javnom prijevozu, jer se njime promiču štetni rodni stereotipi;
7. sustavno uzimati u obzir sigurnost i potrebe žena pri odlučivanju o proračunskim mjerama povezanim s javnim uslugama kao što su javna rasvjeta, javni prijevoz ili resursi u socijalnim službama koje se bave žrtvama rodno uvjetovanog nasilja;
8. organizirati obrazovne programe / osposobljavanje / prezentacije u školama i na sveučilištima kao dopunu kurikulumima o odnosima i seksualnosti te od rane dobi povećavati osviještenost o posljedicama rodno uvjetovanog uznemiravanja i nasilja;
9. pomno pratiti situaciju i odmah primjenjivati sankcije u slučaju trgovanja ljudima i praksi štetnih za žene i djevojčice (sakaćenje ženskih spolnih organa, rani i prisilni brakovi, prisilna sterilizacija);
10. pomno pratiti situaciju i imati nultu toleranciju prema svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja na internetu;
11. osvješćivati javnost o rodno uvjetovanom nasilju putem komunikacijskih kampanja čiji cilj, među ostalim, treba biti informirati žrtve o tome gdje i kako pristupiti službama za potporu, pri čemu te aktivnosti moraju biti najintenzivnije oko Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenog);
12. služiti kao primjer u organizaciji i radu lokalnih/regionalnih vlasti.

KLASA: 021-01/23-01/7

URBROJ: 2170-4-01-23-

U Cresu, 30. listopada 2023. godine

GRAD CRES
GRADSKO VIJEĆE

Predsjednik
Robert Kučić